

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Næringsministeren

Kontroll- og konstitusjonskomiteen
Stortinget
0026 Oslo

Deres ref

Vår ref

Dato

22/9267-2

6. januar 2023

Svar på brev fra Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité om lederlønnssystemet og ansettelse av direktør i Eksportfinansiering Norge

Jeg viser til brev fra Kontroll- og konstitusjonskomiteen (v/ Peter Frølich) med spørsmål om lederlønnssystemet og ansettelse av direktør i Eksportfinansiering Norge av 20. desember 2022.

Nedenfor følger svar på komiteens syv spørsmål:

Til generelt om unntak:

1. Kan statsråden opplyse om hvilke unntakskriterier som finnes for å gå utover rammen i lederlønnssystemet i staten, og hvor disse unntakene er hjemlet?

Svar:

Statens lederlønnssystem ble etablert i 1990 ved at utvalgte lederstillinger ble tatt ut av Hovedtariffavtalen i staten. Lønns- og arbeidsvilkår for lederne innenfor statens lederlønnssystem fastsettes administrativt og reguleres gjennom individuelle kontrakter. Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) har det overordnede ansvaret for statens lederlønnssystem og utformingen av systemet. Regjeringen Solberg reviderte statens lederlønnssystem med virkning fra 2015. Gjeldende retningslinjer for statens lederlønnssystem, av august 2017, er tilgjengelig på regjeringen.no.^[1] Det er det enkelte departement som fastsetter den enkelte leders lønnsinnplassering. I denne konkrete saken besluttet departementet å gjøre et unntak.

^[1] [Retningslinjer for statens lederlønnssystem \(2017\)](#)

Stillingen som administrerende direktør i forvaltningsbedriften Eksportfinansiering Norge (Eksfin) var en nyopprettet stilling. Direktøren skulle få ansvaret for sammenslåingen av det statlige selskapet Eksportkreditt Norge AS og etaten Garantinstituttet for Eksportkreditt (GIEK), begge underlagt Nærings- og fiskeridepartementet (NFD), og ivareta ansvaret for begge porteføljer. Eksportkreditt Norge AS hadde ansvar for å yte lån til utenlandske kjøpere av norske varer og tjenester, mens GIEK var ansvarlig for å utstede eksportgarantier til norske bedrifter, deres kunder og banker på vegne av staten. Det var således behov for kompetanse innenfor bank, finans og eksportrettet industri for å lede den nye virksomheten. Interimsstyret gjennomførte en bred rekrutteringsprosess, men fant ingen egnede og aktuelle kandidater innenfor lønnsrammen i statens lederlønnsystem på 2 mill. kroner. Situasjonen for denne konkrete saken ble således ansett som ekstraordinær.

2. Kan statsråden, også hva gjelder andre relevante departementer, opplyse om det har blitt gjort andre unntak fra lederlønnsystemet de siste fem årene, og i hvilke ansettelsessaker det gjelder?

Svar:

Statens lederlønnsystem inkluderer en rekke retningslinjer knyttet til lønns- og arbeidsvilkår, blant annet en ramme for maksimal lønn. Innenfor mine konstitusjonelle ansvarsområder har det ikke vært gjort andre unntak der personer har fått en lønn ut over lønnsrammen innenfor statens lederlønnsystem de siste fem årene. Spørsmålet er forelagt KDD som opplyser at ingen andre ledere innenfor statens lederlønnsystem har fått mer enn 2 mill. kroner i årslønn de siste fem årene. Se imidlertid svaret under spørsmål 7.

Om ansettelsen av administrerende direktør i Eksportfinansiering Norge:

3. Hvor mange søkere var det til stillingen? Hvor mange var kvalifisert etter søknadstekst?

Svar:

Stillingen som administrerende direktør i Eksfin ble kunngjort 29. januar 2021. Stillingen ble lyst ut på nett og i riksdekkende aviser, samtidig som det ble gjort målrettet søk etter kandidater. Det ble identifisert et stort antall kandidater med relevant profil, men det var et begrenset antall som faktisk søkte.

Ved søknadsfristens utløp 7. mars 2021 var det ni søkere til stillingen, sju menn og to kvinner. Fem søkere valgte å trekke sin søknad. Av de gjenværende fire søkerne ble to vurdert som kvalifisert, og det ble gjennomført intervjuer med disse to.

4. Hadde departementet tydeliggjort overfor rekrutteringsselskapet at det eksisterte en ufravikelig lønnsbestemmelse? Komiteen ber om dokumentasjon.

Svar:

Eksfin ble etablert 1. juli 2021. Det ble opprettet et interimsstyre som gjennomførte prosessen med å slå sammen de to virkemiddelaktørene og etablere det nye Eksfin, herunder å komme med forslag til innstilling til departementet om ansettelse av administrerende direktør for den nye etaten. Interimsstyret benyttet et eksternt

rekrutteringsselskap til å bistå med søk og seleksjon av egnede lederkandidater. Det fremgår av epost sendt fra NFD til interimsstyret 29. januar 2021 at:

«NFDs utgangspunkt er at lønnen til administrerende direktør skal settes innenfor lønnstaket i Statens lederlønnssystem på 2 mill. kroner. Vi ber interimsstyret og rekrutteringsselskapet arbeide utfra dette i rekrutteringsprosessen.»

Se ellers svar på spørsmål 7 om prosess og beslutning i saken.

5. Var det på noe som helst tidspunkt kommunisert overfor rekrutteringsselskapet at en kunne gjøre unntak fra lønnsbestemmelsene, eller gitt inntrykk av at det kunne ordnes?

Svar:

Viser til svar på spørsmål 4. NFD ga føring til interimsstyret om at det skulle jobbes utfra at lønnsrammen i statens lederlønnssystem var gjeldende. Se ellers svar på spørsmål 7 knyttet til når lønnsspørsmålet ble fremmet.

6. Hadde rekrutteringsselskapet økonomisk interesse i unntak fra lønnsbestemmelsen, dvs. at lønna ble fastsatt høyere?

Svar:

Verken interimsstyret eller rekrutteringsselskapet hadde økonomiske interesser av å gjøre unntak fra lønnsbestemmelsen.

7. Hvor mange aktuelle kandidater stod en igjen med i avgjørende runde, da departementet besluttet å gjøre unntak fra lønnsbestemmelsen? Når i prosessen kom lønnsspørsmålet opp?

Svar:

Det ble gjennomført et aktivt og bredt søk etter potensielle kandidater for stillingen, både gjennom åpen utlysning og gjennom målrettet søk, med føring om å finne en kandidat innenfor lønnsrammen i statens lederlønnssystem på 2 mill. kroner, ref. spørsmål 3 og 4.

NFD var i forkant av utlysningen oppmerksom på at lønn for administrerende direktør i Eksfin kunne bli en problemstilling. Oppgaven var å finne en egnet kandidat til å etablere den nye virkemiddelaktøren. I vurderingen av Eksfins organisasjonsform ble det lagt vekt på at virksomheten drives på statens regning og risiko og innebærer at staten påtar seg til dels betydelig risiko. Det ble besluttet at Eksfin skulle organiseres som forvaltningsbedrift (etat), og det ble trukket frem at det å velge en annen organisasjonsform enn den som best reflekterer virksomhetens natur, kun for å kunne rekruttere en leder med et høyere lønnsnivå, ikke ville vært ansvarlig. Spørsmål om lønn var relevant fordi Eksfins egenart innebærer at virksomheten rekrutterer fra miljøer som også bank, finans og industri henter kompetanse fra. Departementet var oppmerksom på at lønnsnivået hos flere av lederne innenfor det næringsrettede virkemiddelapparatet, som av ulike grunner ikke var omfattet av statens lederlønnssystem, lå høyere enn 2 mill. kroner. Etatslederen i GIEK, som var omfattet av statens lederlønnssystem, hadde en årslønn på 1,7 mill. kroner, mens administrerende direktør i Eksportkreditt Norge AS, som ikke var omfattet av statens

lederlønssystem, hadde en samlet godtgjørelse (ekskl. pensjonsopptjening) på om lag 3,6 mill. kroner.

Det var to kandidater som var med i den avgjørende runden, ref. spørsmål 3. Sluttrapporten fra interimsstyret, som ble utarbeidet i samarbeid med rekrutteringsselskapet, er datert 17. mars 2021. Interimsstyret innstilte Tone Lunde Bakker. I rapporten fra interimsstyret kommer det frem at for å rekruttere Lunde Bakker må det påregnes å vurdere en lønn ut over lønnsrammen i statens lederlønssystem, og opp mot 2,5 mill. kroner.

12. april 2021 ga NFD muntlig beskjed til interimsstyret om at det ville være vanskelig å gå ut over lønnsrammen på 2 mill. kroner. Interimsstyrets leder meddelte at det ville gjøre det svært krevende å rekruttere en egnet leder til denne stillingen. Senere samme dag, 12. april, tok interimsstyrets leder kontakt med NFD og ba om et møte med daværende næringsminister Nybø om saken. Dette møtet ble holdt den 14. april 2021. I møtet orienterte interimsstyret om rekrutteringsprosessen, og understreket behovet for en lønn over 2 mill. kroner for å få en egnet leder. Interimsstyret opplevde å ha gjennomført en bred prosess, inkludert et bredt og målrettet søk. De hadde vært i kontakt med mange potensielle søkere, og trakk frem ansatte i sparebankene, men flere hadde takket nei som følge av lønnsnivået.

I etterkant av dette møtet ble det gjort en endelig vurdering av ansettelsesspørsmålet, som resulterte i at NFD meddelte interimsstyret den 21. april 2021 at departementet ønsket å ansette den innstilte kandidaten og ba interimsstyret om å gå videre med forhandlingene. Interimsstyret ble bedt om å tilstrebe så lav lønn som mulig, men ble gitt anledning til å, om nødvendig, tilby en lønn opp til 2,5 mill. kroner for administrerende direktør i Eksfin.

Lunde Bakker aksepterte tilbudet om stilling som administrerende direktør i Eksfin, med en lønn på 2,5 mill. kroner. Det ble enighet om hennes kontrakt den 29. april 2021.

Med vennlig hilsen

Jan Christian Vestre